

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY
ŚRODOWISKA
W ZIELONEJ GÓRZE**

**P L A N
DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ W ROKU 2023**

ZATWIERDZAM

*Lu bu ski Wo je wó dz ki
In spe k tor O ch ro ny Ś ro do wi ska*

*M i ro s ł aw Ga ne c ki
(podpis elektroniczny)*

Zielona Góra, grudzień 2022

1. ZAKRES PLANU KONTROLI NA ROK 2023

1.1. Obszar objęty planem kontroli – ramy czasowe i terytorialne.

Niniejszy plan działalności kontrolnej obejmuje swoim zakresem cały obszar województwa lubuskiego, w którego skład wchodzi 2 powiaty grodzkie oraz 12 powiatów ziemskich. Podział kompetencyjny w zakresie kontroli pomiędzy jednostką macierzystą Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze i Delegaturą WIOŚ w Gorzowie Wlkp. przebiega następująco:

- Wydziału Inspekcji WIOŚ kontroluje podmioty zlokalizowane na terenie 8 południowych powiatów (zielonogórskiego miejskiego i ziemskiego, nowosolskiego, wschowskiego, żagańskiego, żarskiego, krośnieńskiego i świebodzińskiego),
- Działu Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. kontrolują podmioty zlokalizowane na terenie 6 powiatów północnych województwa lubuskiego (gorzowskiego miejskiego i ziemskiego, słubickiego, strzelecko-drezdeneckiego, sulęcińskiego i międzyrzeckiego).

Plan działalności kontrolnej opracowywany jest na okres jednego roku w odniesieniu do preliminarza budżetu zadaniowego i aktualnej sytuacji kadrowej Wydziału i Działu Inspekcji, komórek organizacyjnych wspomagających działania inspekcyjne, a także możliwości analitycznych Centralnego Laboratorium GIOŚ.

1.2. Zadania, kompetencje i zobowiązania do przeprowadzania inspekcji

Zadania kompetencyjne do przeprowadzania kontroli zawarte zostały w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 995 z późn.zm., natomiast zobowiązania o wzajemnej współpracy zapisane zostały w porozumieniach zawartych pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, a następującymi organami:

- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Gorzowie Wlkp
- Izbą Administracji Skarbowej w Zielonej Górze,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gorzowie Wlkp.,

- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.,
- Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Gorzowie Wlkp.,
- Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrz. i Dyrektorem Izby Celnej w Rzepinie,
- Lubuskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Zielonej Górze,
- Okręgowym Inspektorem Pracy w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

1.3. Polityka środowiskowa i priorytety działań kontrolnych

Województwo lubuskie położone jest w środkowozachodniej części Polski i zajmuje powierzchnię 13988 km². Od północy graniczy z województwem zachodniopomorskim, od wschodu z województwem wielkopolskim, od południa z województwem dolnośląskim. Granica zachodnia województwa jest granicą państwową z Republiką Federalną Niemiec.

Województwo lubuskie pod względem obszaru jest jednym z trzech najmniejszych województw w kraju. Charakteryzuje się średnim uprzemysłowieniem oraz największym w kraju zalesieniem (blisko 49 %). Pomimo tak wysokiego zalesienia oraz dużej ilości obszarów chronionych występują na terenie województwa różnorodne problemy ekologiczne. Najważniejsze z nich, które wymagają podjęcia wzmożonych działań inspekcyjnych to:

- konieczność dążenia do kompleksowego uporządkowania i rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej w obrębie wyznaczonych aglomeracji, a w szczególności na terenach poza aglomeracjami na obszarach wiejskich,
- ograniczenie emisji ze źródeł tzw. emisji niskiej poprzez modernizację systemów grzewczych umożliwiających stosowanie paliw energetycznych o wysokiej jakości opałowej oraz termoizolacje eksploatowanych obiektów mieszalnych i użyteczności publicznej,

- zminimalizowanie oddziaływań związanych z komunikacją drogową – poprzez dalszą przebudowę i rozbudowę dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych rozgraniczających zabudowę mieszkaniową (ograniczenie emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza),
- eliminowanie prawdopodobieństwa występowania poważnych awarii przemysłowych,
- porządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnie z wymaganiami ustalonymi w znowelizowanej ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010, z późn. zm).
- uregulowanie i uporządkowanie gospodarki odpadami powstającymi w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- uregulowanie i uporządkowanie gospodarki odpadami zużytych baterii i akumulatorów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto, przygraniczne położenie województwa niesie ze sobą problematykę związaną z transgranicznym przemieszczaniem odpadów. Do najważniejszych zadań dotyczących transgranicznego przemieszczania odpadów przewidzianych do realizacji w 2023 r. uznaje się:

- nadzór nad prawidłowością międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrole na terenie województwa lubuskiego instalacji przetwarzających odpady pochodzące z innych Państw Wspólnoty Europejskiej, bądź przetwarzania odpadów poza instalacjami (rekultywacja wyrobisk pokopalnianych),
- szkolenie służb kontrolujących transgraniczne przemieszczanie odpadów,
- wzajemne przekazywanie informacji o przypadkach nielegalnego transgranicznego przemieszczania odpadów,
- prowadzenie na drogach województwa lubuskiego wspólnych akcji kontrolnych transgranicznego przemieszczania odpadów wspólnie z Krajową Administracją Skarbową, Strażą Graniczną, Inspekcją Transportu Drogowego, Policją.

Polityka środowiskowa i priorytety wymagające uwzględnienia w planie działalności kontrolnej uzgadniane są w trakcie spotkań roboczych kierownictwa Inspektoratu

z kierownictwem: Wydziału Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu

Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. i Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze. Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze związane z zagadnieniami transgranicznego przemieszczania odpadów uzgadniane są z Komendantem Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim, Dyrektorem Krajowej Administracji Skarbowej oraz Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.

W tworzeniu planu kontroli uwzględniane są przede wszystkim wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 roku, zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Według wytycznych za najważniejsze zadania w działalności kontrolnej przewidziane do realizacji w 2023 r. uznaje się w szczególności:

- ściganie przestępstw oraz wykroczeń przeciwko środowisku, w tym wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia;
- działania związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniem, w tym pochodzącym ze źródeł rolniczych;

oraz

- kontrola przestrzegania prawa o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska;
- transgraniczne przemieszczanie odpadów;
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontroli, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości, innymi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego oraz obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi;
- przeciwdziałanie poważnym awariom.

1.4. Obowiązujące przepisy

Kompetencje wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w zakresie kontroli określone zostały w wielu ustawach i wydanych do nich przepisach wykonawczych - rozporządzeniach. Do najważniejszych z nich należą:

- ustawa z dnia 20 lipca 1992 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1070),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.1973),

- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 779),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1114),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r, o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1903),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233),
- ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1816),
- ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2065),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2519),
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 546),
- ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1792),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 76),
- ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2056),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (t.j. Dz. U z 2022 r., poz. 1622),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1113),
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1315),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1275),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029),

- ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2336),
- ustawa z dnia 19 lipca 2016 r. o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1594),
- ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1092),
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r., poz. 2187),
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz. U. z 2020 r., poz. 1645).

Poza wymienionymi aktami prawnymi kontrole podmiotów gospodarczych prowadzone będą w oparciu o inne akty prawne, w których zawarte zostały zadania dla Inspekcji Ochrony Środowiska oraz wymagania wynikające z dyrektyw i rozporządzeń Unii Europejskiej, m.in.:

- Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) NR 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE. L. 396 z 30.12.2006, str. 1 z późn. zm.).
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów (Dz. U. UE. L. 104 z 08.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 48 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 (Dz. Urz. UE. L. 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz. Urz. UE. L. 295 z 12.11.2010).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów (Dz. Urz. UE. L. 150 z 20.05.2014, str. 59) i rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1866 z dnia 13 października 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 511/2014 w odniesieniu do rejestru kolekcji, monitorowania zgodności użytkowników i najlepszych praktyk (Dz. Urz. UE. L.2015.275.4 z 20.10.2015).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz. Urz. UE. L. 2012. 201.60 z 27.07.2012 z późn. zm.).

1.5. Struktura organizacyjna

Aktualna Struktura organizacyjna w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Zielonej Górze ujęta została w Statucie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego w dniu 28 czerwca 2022 roku.

Zgodnie z wyżej wymienionym statutem w skład Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

- Wydział Inspekcji,
- Wydział Zwalczania Przeszłości Środowiskowej;
- Wydział Prawny,
- Wydział Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności,
- Wydział Organizacji,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. bhp i ppoż.,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. obronnych i ochrony informacji niejawnych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony danych osobowych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. archiwum zakładowego
- Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim,

W skład Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu w Gorzowie Wielkopolskim wchodzi:

- Dział Inspekcji
- Samodzielne stanowisko pracy ds. administracyjno – technicznych.

Szczegółową organizację wewnętrzną i zakresy działania komórek organizacyjnych określa regulamin organizacyjny nadany w drodze zarządzenia przez Wojewódzkiego Inspektora, a zatwierdzony przez Wojewodę Lubuskiego.

1.6. Budżet

Zgodnie z preliminarem projektu budżetu państwa na rok 2023 na realizację funkcji Nr 12 „Środowisko”, działania 12.1.3.2 „Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska” przewidziano kwotę 9 250 000 zł.

Z kwoty tej na całkowite pokrycie wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi z uwzględnieniem dodatkowego wynagrodzenia rocznego, odpisem na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz wydatków osobowych nie zaliczanych do wynagrodzeń przewidziana jest kwota 5 793 000 zł. Ponadto w planie wydatków na 2023 rok uwzględniono wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi współdziałających z Wydziałem Inspekcji pracowników Wydziałów: Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności, Administracyjno-Technicznego, samodzielnych stanowisk pracy oraz Kierownictwa WIOŚ w kwocie – 2 254 000 zł.

Dodatkowo zabezpieczając działalność inspekcyjną, uwzględniono pozostałe koszty stałe takie jak: (energia elektryczna, ciepła, gaz, pobór wody i odprowadzanie ścieków, usługi pocztowe, telekomunikacyjne, wynajem pomieszczeń biurowych oraz pozostałe usługi itp.) zaplanowano kwotę 698 000 zł. Planując zabezpieczenie logistyczne wyjazdów kontrolnych dla inspekcji przyjęto zużycie paliwa, ubezpieczenie samochodów oraz opłaty autostradowe na poziomie roku 2022 tj. kwotę 225 000 zł.

Ponadto do planów w ramach działalności inspekcyjnej przyjęto takie wydatki jak delegacje służbowe, szkolenie Inspektorów Ochrony Środowiska na kwotę 62 000 zł.

2. OGÓLNA OCENA ZNACZĄCYCH ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH ŚRODOWISKA

2.1 Stan środowiska w województwie

Stan środowiska w województwie lubuskim przedstawiony został w opracowaniu pt. „Stan środowiska w województwie lubuskim Raport 2020”, które ukazało się w ramach Biblioteki Monitoringu Środowiska w 2020 roku. Autorami poszczególnych rozdziałów opracowania byli w większości pracownicy Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska GIOS w Zielonej Górze przy współudziale między innymi pracowników WIOŚ w Zielonej Górze.

Na podstawie analiz i wniosków zawartych w poszczególnych rozdziałach stwierdzić można, że stan środowiska w województwie lubuskim ulega sukcesywnej poprawie, m.in. na skutek realizacji wielu inwestycji proekologicznych.

2.2 Tematyczne zagadnienia ochrony środowiska na obszarze województwa

2.2.1. Ochrona powietrza

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie lubuskim jest emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka), na którą składa się niska emisja z sektora mieszkaniowego ludzi, emisja z działalności przemysłowej, oraz emisja powodowana przez środki komunikacji. Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu oddziałują na jakość powietrza atmosferycznego w województwie.

Na jakość powietrza bardzo duży wpływ ma emisja powierzchniowa tzw. emisja niska, ze źródeł takich jak: systemy grzewcze domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze itp. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania, a jej udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń zależy od nasycenia sieci ciepłowniczej na danym obszarze.

Drugim ważnym źródłem wpływającym na jakość powietrza jest emisja liniowa pochodząca ze spalania paliw w silnikach maszyn i samochodów. Rosnąca ilość maszyn i pojazdów, a tym samym zwiększona aktywność inwestycji stanowi coraz większy problem, nie tylko ze względu na zanieczyszczenie powietrza, ale także na poziom emisji hałasu.

Przeprowadzane rokrocznie oceny jakości powietrza w województwie lubuskim oraz ich analiza nie wykazały zmian w klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia i ochrony roślin w latach 2013-2018 w zakresie zanieczyszczeń gazowych. Wszystkie strefy oceniane (ze względu na ochronę zdrowia i ochronę roślin) pod kątem stężenia: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃ oraz NO_X zaliczono do klasy A. Jedynie ozon ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego na przestrzeni lat 2013-2018

zaliczano do klasy D2, a także w latach 2015 i 2016 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego zaliczono do klasy C.

W przypadku zanieczyszczeń pyłowych (ocenianych ze względu na ochronę zdrowia), w latach 2013-2018 każdego roku występowały przekroczenia wartości normatywnych. Klasyfikacja w ww. okresie czasu wyglądała następująco:

- strefa miasto Gorzów Wlkp. w latach 2013-2017 zaliczona została do klasy C ze względu na przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do wartości średniodobowej pyłu zawieszonego PM10 (w 2018 r. zaliczona została do klasy A) oraz rokrocznie wartości średniorocznej zawartego w nim benzo(a)pirenu.
- strefa miasto Zielona Góra zaliczona do klasy C w latach 2013-2018 ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu oraz w 2013 roku ze względu na przekroczenie poziomu docelowego arsenu.
- strefa lubuska zaliczona do klasy C: w latach 2013-2018 ze względu na przekroczenie wartości normatywnej w odniesieniu do wartości średniodobowej pyłu zawieszonego PM10 we Wschowie oraz na wszystkich stacjach strefy (Wschowa, Żary, Sulęcín) ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu oraz w latach 2013 i 2017 ze względu na przekroczenie poziomu docelowego arsenu.

Stężenia pozostałych zanieczyszczeń pyłowych – niklu, kadmu, ołowiu oraz pyłu zawieszonego PM2,5 - nie przekroczyły wartości normatywnych i pozwoliły zaliczyć w omawianym okresie wszystkie strefy do klasy A.

W 2021 roku w ramach działań prewencyjnych WIOŚ w Zielonej Górze wykonał 216 kontroli sprawdzających przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji substancji i energii do powietrza.

2.2.2. Ochrona wód

Jakość i stan zasobów wód na terenie województwa lubuskiego jest wynikiem presji związanej z poborem wody, odprowadzaniem do wód ścieków komunalnych i przemysłowych oraz z dopływem zanieczyszczeń z tzw. punktowych źródeł przemysłowych oraz przestrzennych źródeł rolniczych.

Ze względu na tranzytowe i przygraniczne położenie, znaczący wpływ na jakość wód na terenie województwa lubuskiego wywierają różnego rodzaju źródła zanieczyszczeń, usytuowane w zlewni rzeki Odry na terenie województw: wielkopolskiego, dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego, a także Czech i Niemiec.

W ciągu ostatnich 25 lat, wskutek restrukturyzacji przemysłu oraz w związku z ograniczeniem ilości ścieków nieoczyszczanych wprowadzanych do wód ze źródeł przemysłowych, nastąpiło zmniejszenie presji przemysłowych źródeł zanieczyszczeń. Ograniczono także presję ścieków komunalnych, poprzez zmniejszone zużycie wody w gospodarstwach domowych, budowę nowoczesnych, wysokosprawnych oczyszczalni ścieków oraz modernizację oczyszczalni istniejących. W efekcie nastąpił wzrost znaczenia presji zanieczyszczeń, których źródła zlokalizowane są na terenach wiejskich. Dlatego tak ważny jest obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej, który spoczywa na właścicielu nieruchomości. Nadzór nad wykonaniem tego obowiązku sprawuje organ wykonawczy gminy. Należy pamiętać, iż gminy mają obowiązek wszczęcia postępowania administracyjnego w każdym przypadku ujawnienia faktu niezasadnego niepodłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej. W związku z tym konieczny jest nadzór nad przydomowymi oczyszczalniami ścieków i zbiornikami bezodpływowymi oraz ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Niezrealizowanie tych wymogów stwarza zagrożenie dla zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.

Poza punktowymi miejscami odprowadzania ścieków istotnym dla jakości wód problemem są przestrzenne źródła zanieczyszczeń, tj. opady atmosferyczne wprowadzające do wód zanieczyszczenia z powietrza oraz spływy powierzchniowe z pól, pastwisk i łąk, które stanowią znaczące źródło substancji biogenych.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w 2018 r., podobnie jak w latach 2010-2017, prowadził monitoring wód powierzchniowych zgodnie z zapisami: Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE (RDW), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. poz. 1550) wraz z uwzględnieniem nowelizacji ww. rozporządzenia z dnia 21 listopada 2013 r. (Dz. U. poz. 1558) oraz zgodnie z wytycznymi GIOŚ.

Na obszarze województwa lubuskiego wydzielonych zostało 205 jednolitych części wód powierzchniowych (jcw) rzecznych (z czego wyznaczonych do monitorowania przez RWMŚ w Zielonej Górze zostało 187 jcw) oraz 60 jcw jeziornych, przy czym w ujęciu zlewniowym w województwie znajduje się 217 zlewni jcw powierzchniowych, w tym 212 zlewni jcw rzecznych oraz 5 zlewni jcw jeziornych. Od 1 stycznia 2018 r. z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.

Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1566) obowiązuje nowy podział na regiony, zgodnie z którym województwo lubuskie znajduje się na obszarze 4 regionów wodnych: Środkowej Odry, Warty, Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Noteci

W 2018 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przebadano 99 jcwp rzecznych i 39 jcwp jeziornych. W ramach monitoringu diagnostycznego przebadano 54 jcwp rzecznych i 9 jcwp jeziornych, w tym diagnostycznego na obszarach do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa wód powierzchniowych jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W ramach monitoringu operacyjnego badania prowadzono w 88 jcwp rzecznych i w 38 jcwp jeziornych, w tym 48 jcwp rzecznych i 29 jcwp jeziornych 12-krotnie pobrano próbki wody na potrzeby dokonania oznaczeń ze względu na przekroczenie w latach ubiegłych wartości granicznych dla WWA oraz innych substancji priorytetowych. W oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U z dn., poz. 1187- nieobowiązująca- uchylona podstawa prawna), została wykonana klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego oraz klasyfikacja stanu chemicznego, a następnie został oceniony stan jcwp. Spośród 99 jcwp rzecznych, ocenę stanu wykonano dla 83 jcwp z czego wszystkie charakteryzowały się stanem złym, natomiast spośród 39 jcwp jeziornych, ocenę stanu wykonano dla 30 jcwp, z czego 29 jcwp charakteryzowało się stanem złym, a 1 jcwp stanem dobrym.

W 2021 r. służby kontrolne WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadziły łącznie 115 kontroli instalacji związanych z oczyszczaniem ścieków komunalnych, w tym 57 stanowiły kontrole terenowe oraz 58 kontrole dokumentacyjne związane z analizą wyników badań przesyłanych przez podmioty zobowiązane.

2.2.3. Ochrona przed hałasem

Na terenie województwa lubuskiego, większość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, powoduje uciążliwości hałasowe w sąsiedztwie najbliższego otoczenia.

W 2022 r. WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadził 12 kontroli w zakresie emisji hałasu do środowiska (część w ramach interwencji). W ramach wykonanych kontroli przeprowadzono 21 pomiarów (w tym 9 w porze nocnej). Najliczniejszą grupę spośród skontrolowanych zakładów stanowiły podmioty z branży usługowej, handlowej, oraz

produkcyjnej. Spośród skontrolowanych podmiotów wszystkie posiadały decyzję o dopuszczalnym poziomie emisji hałasu lub pozwolenie zintegrowane z określonym dopuszczalnym poziomem hałasu. Na podstawie przeprowadzonych kontroli, stwierdzono w 6 zakładach niedostosowanie się do posiadanych decyzji. Stwierdzenie przekroczeń, stanowiło podstawę do podjęcia działań administracyjnych w celu wydania decyzji o ustalających wymiar kary biegnącej. Wzrost, zarówno znajomości, jak i egzekwowania prawa ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, skutkują tendencją malejącą w zakresie przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji hałasu określonych dla obiektów przemysłowych.

2.2.4. Pola elektromagnetyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi badania promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w sposób określony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2311).

Przedmiotem prowadzenia pomiarów monitoringowych w świetle obowiązujących przepisów jest sprawdzenie dotrzymania poziomu dopuszczalnego pola elektromagnetycznego (w przedziale częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz) w środowisku, z wyłączeniem miejsc niedostępnych dla ludności.

W 2021 Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ Oddział W Zielonej Górze w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadziło pomiary natężenia pola elektromagnetycznego na terenie województwa lubuskiego, zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311). Zasadą funkcjonowania nowej sieci monitoringu PEM w ramach państwowego monitoringu środowiska jest wyznaczanie punktów pomiarowych w województwie dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego. Punkty pomiarowe dla stałej sieci monitoringu wyznacza się dla każdego województwa, dla dwuletniego cyklu pomiarowego, na obszarze miast. Natomiast punkty pomiarowe dla monitoringu badawczego wyznacza się dla każdego województwa, dla czteroletniego cyklu pomiarowego, na obszarze wszystkich gmin wiejskich.

W roku 2021 pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubuskiego wykonano łącznie w 39 punktach pomiarowych:

- w 29 punktach w ramach stałej sieci monitoringu:
 - miasta w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 pomiary
 - miasta w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 9 pomiarów
 - miasta poniżej 20 000 mieszkańców – 16 pomiarów
- w 10 punktach w ramach monitoringu badawczego.

Na podstawie wyników uzyskanych w roku 2021 nie stwierdzono występowania promieniowania elektromagnetycznego o wartości natężenia elektrycznego przekraczającego poziom dopuszczalny [61 V/m]. Wyniki średnie i maksymalne są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych.

W roku 2021 WIOŚ w Zielonej Górze przeprowadził 2 kontrole planowe oraz 1 pozaplanową w terenie, dotyczące stacji bazowych telefonii komórkowych. W powyższych kontrolach nie stwierdzono naruszeń. Zrealizował również 265 kontroli dokumentacyjnych z pomiarów automonitoringowych stacji bazowych telefonii komórkowej oraz 9 kontroli pozostałych obiektów PEM. W analizowanych sprawozdaniach wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego nie przekraczała dopuszczalnej wartości granicznej. W związku ze zmianami w ustawie Prawo ochrony środowiska dotyczącymi przedkładania wyników pomiarów PEM przez operatorów stacji, od 1 stycznia do 25 października 2021 r. pomiary te były przesyłane do PWIS oraz do GIOŚ.

2.2.5. Ochrona powierzchni ziemi

W roku 2021 kontynuowano działalność zmierzającą do rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością człowieka. W fazie przygotowania są zadania rekultywacji terenów po byłych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowościach Czyżówek, Dryżyna, Tylewice i Górki Noteckie. W chwili obecnej trwają prace rekultywacyjne składowiska odpadów w Bobrownikach i Mirocinie Dolnym oraz w Nowym Świecie.

Najczęściej przyjmowanym kierunkiem rekultywacji składowisk w warunkach woj. lubuskiego jest kierunek polny i leśny polegający na przywróceniu pierwotnego

charakteru terenu w technologii umożliwiającej wykorzystanie odpadów dopuszczonych do przetwarzania poza instalacjami.

Wszystkie obiekty związane ze składowaniem odpadów przewidziane do zamknięcia i rekultywacji województwa lubuskiego znajdują się pod nadzorem służb inspekcyjnych WIOŚ.

2.2.6. Gospodarka odpadami komunalnymi

W 2021 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Delegatura WIOŚ w Gorzowie Wielkopolskim w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wytypował do kontroli gminy, które nie zostały objęte kontrolą w poprzednich latach.

Kontrolą objęto łącznie 10 gmin, które nie zostały objęte kontrolą w poprzednich latach oraz jeden związek międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ” z siedzibą przy ul. Arciszewskiego 10, 67-100 Nowa Sól w skład którego wchodzi 13 gmin. Przy wyborze gmin do kontroli kierowano się położeniem geograficznym gminy oraz charakterem funkcjonowania gminy (miejski, wiejski, wiejsko-miejski).

Analiza funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w poszczególnych gminach wskazuje, że na przestrzeni lat nastąpiła poprawa w realizacji poszczególnych obowiązków. Najważniejsze wnioski i spostrzeżenia z przeprowadzonych w roku 2021 przez WIOŚ w Zielonej Górze kontroli gmin:

- ❖ Kontrolowane Gminy przesyłały terminowo sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do Marszałka Województwa Lubuskiego i do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, napływały także korekty sprawozdań, które zwykle nie miały wpływu na wyliczone poziomy.
- ❖ Gminy nadal mają problemy z egzekwowaniem od wszystkich właścicieli nieruchomości złożenia wymaganych deklaracji.
- ❖ Gminy mają trudności z ustaleniem mieszkańców w zabudowie wielorodzinnej, którzy zadeklarowali segregację odpadów, a faktycznie tego nie robią.
- ❖ Wszystkie kontrolowane gminy wprowadziły obligatoryjne uchwały.
- ❖ Większość z kontrolowanych gmin wprowadziło stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnioną od liczby mieszkańców

zamieszkujących daną nieruchomość. Jedynie gmina Krosno Odrzańska wprowadziła fakultatywną metodę rozliczenia biorąc pod uwagę zużycie wody.

❖ Wspólne miejsca gromadzenia odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej utrudniają zachowanie ustalonych zasad segregacji odpadów.

❖ Wszystkie kontrolowane gminy utworzyły stacjonarne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

❖ W gminach większość pracowników zajmujących się gospodarką odpadami wykonuje swoje obowiązki w powiązaniu z innymi obowiązkami narzuconymi przez pracodawcę.

❖ Odnotowano wyraźny wzrost stawek za odbiór odpadów komunalnych, co zgodnie z ustaleniami wiąże się z dużym oburzeniem mieszkańców.

❖ W trakcie kontroli zauważono, że gminy mają problem z prowadzeniem kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne, szczególnie w latach poprzednich. W ramach kontroli stwierdzono brak kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne w gminie Iłowa. W związku z tym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do usunięcia naruszenia. Ponadto, wszczęto postępowanie administracyjne w celu wymierzania kary administracyjnej, od której ostatecznie odstąpiono na podstawie art. 189F Kodeksu postępowania administracyjnego, ze względu na to, że gmina usunęła naruszenia i udokumentowała ten fakt.

❖ Wszystkie kontrolowane gminy wdrażyły działania informacyjne i edukacyjne na terenie gminy, jednak zakres prowadzonych działań znacząco różni się w poszczególnych gminach.

❖ Gminy największy problem mają nadal w osiągnięciu poziomów recyklingu. Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości w tym zakresie:

- nie osiągnięcie przez gminę Trzciel 40% za 2018r., poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania
- nie zapewnienie mieszkańcom gminy Trzciel przyjmowania co najmniej odpadów komunalnych takich jak odpadów budowlanych i rozbiórkowych
- nie osiągnięcie przez gminę Trzciel 40% za 2019r., poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.
- nie osiągnięcie przez gminę Trzciel 50% za 2020r., poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

- nie osiągnięcie przez Gminę Cybinka poziomu 70,0 % za 2020r., recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.
- nie osiągnięcie przez gminę Międzyrzecz 50% za 2014 r., poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
- nie osiągnięcie przez gminę Słońsk 45% za 2017 r., poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
- nie osiągnięcie przez gminę Słońsk 40% za 2018 r., poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
- nie osiągnięcie przez Gminę Krosno Odrzańskie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2020 r.
- nie osiągnięcie przez Gminę Krosno Odrzańskie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych za 2020 r.
- nie osiągnięcie przez Gminę Żary poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2020 r.
- nie osiągnięcie przez Gminę Zabór poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła za 2018 r.
- nie osiągnięcie przez Gminę Nowogród Bobrzański poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne za 2018 r.

3. OGÓLNA OCENA ZNACZĄCYCH ZAGADNIEŃ DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA ORAZ WYKAZ PLANOWANYCH KONTROLI ZAKŁADÓW Z GRUPY ZDR i ZZR

Na terenie województwa lubuskiego spośród zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej przeważają zakłady z branży paliwowej. Pozostałymi zakładami wchodzącymi w skład wyżej wymienionych grup zakładów są: zakład produkcji wełny mineralnej, zakład produkcji płyt drewnopochodnych oraz zakład produkcji mydła, detergentów i środków czystości.

Zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej spełniają obowiązki określone ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021.1973) i przekazują wymaganą dokumentację do właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Prowadzący ZDR i ZZR w województwie lubuskim, posiadają aktualną dokumentację, tj.: program zapobiegania awariom, system zarządzania bezpieczeństwem, raport o bezpieczeństwie, wewnętrzny plan operacyjno – ratowniczy oraz wykaz substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu.

Zgodnie z art. 261 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021.1973), ZDR na terenie województwa lubuskiego dokonują analizy i przećwiczenia realizacji wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego. W powyższych ćwiczeniach biorą udział przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej oraz inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.

Na podstawie art. 269a ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021.1973) oraz § 3.2 porozumienia o współpracy zawartego w dniu 27 lipca 2016 r. pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, a Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej, został ustalony wykaz ZDR i ZZR przewidywanych do wspólnych czynności kontrolno – rozpoznawczych w 2023 r. oraz planowane terminy kontroli. Wspólny wykaz działań kontrolno – rozpoznawczych na 2023 r. obejmuje dziewięć zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U.2021.1070) Organy Inspekcji Ochrony Środowiska dokonują kontroli, co najmniej raz na 3 lata w zakładach o zwiększonym ryzyku, i co najmniej raz w roku, w zakładach o dużym ryzyku.

Tabela 1. Rejestr planowanych do kontroli w 2023 r. zakładów ZDR i ZZR

Lp.	Nazwa Zakładu	REGON	Adres	Rodzaj działalności
1.	AmeriGas Polska Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu Płynnego	47007363 8	Nowa Niedrzwica Dz.nr. 305/14,	Magazynowanie paliw

			66-340 Przytoczna	
2.	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział w Zielonej Górze - Kopalnia Ropy	01221673 6	Grotów 59A, 66-530 Drezdenko	Przemysł petrochemiczny i rafineryjny
3.	Baza Paliw Sp. z o.o.	36127781 6	ul. Kolejowa 52 68-205 Mirostowice Dolne	Magazynowanie paliw
4.	Swiss Krono Sp. z o.o.	97032773 8	ul. Serbska 56 68 – 200 Żary	Przemysł chemiczny produkcja kleju do produkcji płyt drewnopochodnych
5.	ROCKWOOL POLSKA Sp. z o.o.	97028660 8	ul. Kwiatowa 14 66-131 Cigacice	Produkcja skalnej wełny mineralnej
6.	ORLEN Paliwa Sp. z o.o. Terminal Gazu Płynnego w Krośnie Odrzańskim	61024515 2	ul. Gubińska 65 66-600 Krosno Odrzańskie	Składowanie LPG
7.	S.C. Johnson Sp. z o.o.	21016568 4	ul. Kasprzaka 6 A 66-400 Gorzów Wlkp.	Produkcja mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących
8.	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział w Zielonej	01221673 6	Wierzbno 60 66-340 Przytoczna	Przemysł petrochemiczny i rafineryjny

	Górze Terminal Ekspedycyjny Wierzbno			
9.	OKTAGAS Sp. z o.o.	61018820 1	ul. Lotników Alianckich 29 68-100 Żagań	Magazynowanie LPG
10.	FIEGE Sp. z o.o. Hala B Panattoni Park, ul. Szczecińska 51, 66- 400 Gorzów Wlk.	01494695 3	ul. Szczecińska 51 66-400 Gorzów Wielkopolski	Magazynowanie i składowanie produktów z różnych sektorów

Przeprowadzone działania kontrole oraz pozyskane informacje u prowadzących ZZR czy ZDR, będą podstawą do ustalenia przez Komendanta Wojewódzkiego PSP w drodze decyzji, grupy zakładów których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina, tj. zakładów o których mowa w art. 264d ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

4. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZAKŁADÓW PODLEGAJĄCYCH POD OBOWIĄZEK POSIADANIA POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO

Na terenie województwa lubuskiego na dzień 14.12.2022 r. zidentyfikowano 134 instalacje podlegające pod obowiązek posiadania pozwolenia zintegrowanego. Spośród ww. instalacji przeważają ферmy hodowlane drobiu i trzody chlewnej (ponad 40%). Pozostałymi zakładami wchodzącymi w skład wyżej wymienionych grup zakładów są głównie: zakłady funkcjonujące w branży gospodarowania odpadami, produkcja i obróbka metali, oraz zakłady, na terenie których położone są instalacje do wytwarzania energii. Pozostałe branże stanowią nieliczną grupę.

Znaczna większość prowadzących instalacje wywiązują się z obowiązków nałożonych z mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2021, poz. 1973), rozporządzeń wykonawczych oraz znajdujących swój zapis w posiadanych pozwoleniach. Sporadyczne przypadki niedopełnienia obowiązków wynikają głównie z nieregularnych produkcji i zwiększonego zapotrzebowania na paliwa i surowce w danym roku kalendarzowym. Niemniej jednak przypadki te weryfikowane są na bieżąco podczas

przeprowadzanych kontroli a warunki pozwoleń dostosowywane są przez prowadzących do własnych potrzeb, spełniając przy tym wymagania dokumentów referencyjnych określających najlepsze dostępne techniki (BAT) .

Badania automonitoringowe prowadzone są zazwyczaj w ilości i częstotliwości zgodnej z obowiązującymi wymaganiami.

Prowadzący instalacje, którzy zostali do tego zobligowani stosowanym zapisem w pozwoleniu zintegrowanym, przekazują corocznie informacje pozwalające na przeprowadzenie oceny zgodności z warunkami określonymi w posiadanych pozwoleniach.

Zgodnie z art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2021, poz. 1070) w odniesieniu do instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego okres pomiędzy kontrolami nie przekraczają:

- 1) roku dla instalacji stwarzających największe zagrożenie;
- 2) 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) lub dla instalacji stwarzających najmniejsze zagrożenie.

Wykaz instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego według stanu na dzień 14.12.2022 r. **stanowi załącznik do protokołu.**

5. ORGANIZACJA PRACY WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W 2022 R. W ZWIĄZKU ZE ZMIANAMI WPROWADZONYMI W USTAWIE O IOŚ W 2018 R., ORAZ USTAWIE O ODPADACH

Od września 2019 r. podjęto ciągłą pracę WIOŚ na dwóch zmianach w godzinach od 7:00 do 20:00, z utrzymaniem gotowości pracy w godzinach nocnych i weekendowych przez pełnienie dyżurów.

Zarządzeniem wewnętrznym Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska powołał w ramach pracy Wydziału i Działu Inspekcji specjalistyczne grupy zadaniowe. Realizowane przez WIOŚ zadania i kompetencje przydzielono powołanym grupom zadaniowym:

- W celu realizacji zadań kontrolnych WIOŚ związanych z gospodarką wodno-ścieków i działalności rolniczej stanowiącą źródło zanieczyszczenia wód utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupy ds. kontroli gospodarki wodno-ściekowej i rolnictwa.

- W celu realizacji zadań kontrolnych WIOŚ związanych z gospodarowaniem odpadami, odpadami opakowaniowymi, odpadami wydobywczymi, utrzymaniem czystości i porządku w gminach, transgranicznym przemieszczaniem odpadów, funkcjonowaniem stacji demontażu pojazdów, postpowaniem ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, postpowaniem ze zużytymi bateriami i akumulatorami, postepowaniem z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi oraz obrotu drewnem, utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupy ds. kontroli gospodarowania odpadami i kontroli rynku.
- W celu realizacji zadań kontrolnych WIOŚ związanych z emisją zanieczyszczeń do powietrza, emisją hałasu, poziomem pól elektromagnetycznych (PEM), lotnymi zanieczyszczeniami organicznymi (LZO), substancjami zubożającymi warstwę ozonową (SZWO), REACH, PRTR oraz pozwoleniami zintegrowanymi i poważnymi awariami, utworzono w ramach Wydziału i Działu Inspekcji grupy ds. kontroli emisji do środowiska.

Ponadto w dniu 1 lipca 2022 r. powołany został Wydział Zwalczenia Przeszłości Środowiskowej.

6. PROCEDURY OPRACOWYWANIA PLANÓW KONTROLNYCH - DZIAŁANIA PLANOWANE NA ROK 2023

6.1 Dokumenty wyjściowe

Przy planowaniu działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na 2023 r. uwzględniono następujące opracowania i wytyczne:

- wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2023 r. zatwierdzone przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
- obowiązki raportowania do Komisji Europejskiej wynikające m.in. z Traktatu Akcesyjnego – „Środowisko naturalne”, określone przez Ministra Środowiska,
- przegląd zakładów o dużym ryzyku powstania awarii (kontrola co najmniej raz w roku) i o zwiększonym ryzyku zaistnienia awarii (kontrola co najmniej raz na dwa lata),
- dane zawarte w ewidencji kontroli i ewidencji podmiotów korzystających ze środowiska, oraz dokumentacji przebiegu i efektów kontroli, w tym również

dane

z prowadzonej przez WIOŚ listy zakładów eksploatujących instalacje podlegające obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego,

- skargi i wnioski o interwencje wpływające do WIOŚ,
- zasady planowania kontroli określone w Systemie Kontroli opracowanym w ramach Projektu PL-0100 „Wzrost efektywności działalności Inspekcji Ochrony Środowiska, na podstawie doświadczeń norweskich”.

W 2023 r. zadania kontrolne realizowane będą jako:

- kontrole terenowe, związane z wyjazdem w teren do kontrolowanych przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych,
- kontrole bez wyjazdu w teren, oparte na analizie posiadanej albo przekazanej do WIOŚ dokumentacji.

6.2 Cele i zadania kontrolne

Na podstawie analizy przedstawionych wyżej materiałów oraz możliwości kontrolnych WIOŚ ustalono ostatecznie, że w 2023 WIOŚ będzie realizował 59 ogólnopolskich celi kontroli oraz jeden cel wojewódzki.

Ogólnopolskie cele kontroli

1. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
2. Kontrola gospodarowania odpadami komunalnymi.
3. Kontrola przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru.
4. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
5. Kontrola weryfikacji spełnienia wymagań dotyczących możliwości uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
6. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach przez wytwórców odpadów niebezpiecznych (z wyłączeniem wytwórców pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).

7. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących gospodarowania odpadami przez podmioty wytwarzające odpady drewnianych podkładów kolejowych oraz przetwarzających te odpady.
8. Kontrola zagospodarowania odpadów azbestu usuwanych z pokryć dachowych, instalacji i innych urządzeń i konstrukcji.
9. Kontrola realizacji obowiązków przez prowadzących składowiska odpadów.
10. Kontrola przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów.
11. Kontrola stosowania przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych.
12. Kontrola gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych.
13. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wyrobiska pożwirowe, pokopalniane itp.).
14. Kontrola procesu rekultywacji składowisk odpadów.
15. Kontrola w zakresie gospodarki odpadami medycznymi i weterynaryjnymi.
16. Kontrola przestrzegania warunków decyzji dotyczących uznania przedmiotów lub substancji za produkt uboczny.
17. Kontrola przestrzegania przepisów oraz posiadanych decyzji przez wytwórców paliwa alternatywnego z odpadów, także w zakresie poprawności dalszego sposobu ich zagospodarowania przez kolejnych posiadaczy.
18. Kontrola obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, połączona z aktualizacją spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz opuszczonych obiektów unieszkodliwiania odpadów.
19. Kontrola terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych w celu oceny realizacji zadania ujętego w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 „Rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych składowaniem niebezpiecznych odpadów przemysłowych” przewidywanego do wykonania w latach 2009-2010.
20. Kontrola przestrzegania przepisów o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

21. Kontrola przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.
22. Kontrola przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej.
23. Kontrola przestrzegania przepisów o bateriach i akumulatorach.
24. Kontrola w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności.
25. Kontrola wytwórców olejów odpadowych oraz podmiotów prowadzących odzysk i regenerację olejów odpadowych.
26. Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.
27. Kontrola przestrzegania przepisów obowiązujących w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”.
28. Kontrola prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady.
29. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
30. Kontrola przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
31. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego.
32. Kontrola podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane nawozy naturalne lub stosowane nawozy, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.
33. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin, produktów nawozowych UE oraz nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”.

34. Kontrola warunków stosowania i przechowywania nawozów organicznych, środków wspomagających właściwości gleby, wyprodukowanych w instalacjach, w tym w biogazowniach rolniczych w procesie produkcji energii z biomasy.
35. Kontrola w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
36. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance).
37. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
38. Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin.
39. Kontrola spełniania wymagań przez producentów produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
40. Kontrola spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.
41. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza.
42. Kontrola wykonywania zadań określonych w programach ochrony powietrza oraz planach działań krótkoterminowych.
43. Kontrola wypełniania obowiązków wynikających z udziału w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
44. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska.
45. Kontrola zgodności wyrobów z zasadniczymi lub innymi wymaganiami przestrzegania Dyrektywy 2000/14/WE w sprawie emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
46. Kontrola zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw.
47. Kontrola zawartości siarki w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

48. Kontrola przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
49. Kontrola jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalacje w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
50. Kontrola w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom.
51. Kontrola w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych.
52. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych.
53. Kontrola w zakresie zgodności dostępu i wykorzystania zasobów genetycznych i tradycyjnej wiedzy związanej z zasobami genetycznymi oraz podziału korzyści z ich wykorzystania.
54. Kontrola przestrzegania obowiązków przez podmioty wprowadzające do obrotu drewno i produkty z drewna.
55. Kontrola spełniania wymogów przez silniki spalinowe przeznaczone do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach.
56. Kontrola produktów i odpadów produktów w zakresie spełniania wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym w obszarach, w których organem nadzoru rynku wskazano IOŚ.
57. Kontrola realizacji zarządzeń pokontrolnych.
58. Kontrole w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.
59. Kontrola w zakresie realizacji przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta, obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie dotyczącym gospodarowania nieczystościami ciekłymi na terenie gminy.
60. Kontrola w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w sytuacji gdy brak jest pozwolenia wodnoprawnego.

6.3 Priorytety – cykle kontrolne

W 2022 r. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wyznaczył do realizacji cztery ogólnokrajowe cykle kontrole obejmujących następujące zagadnienia:

- a) podmiotów pobierających wodę powierzchniową lub podziemną, pod kątem oceny spełniania warunków dotyczących ilości pobieranej wody, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i zintegrowanych – kontrolą należy objąć po 5 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ;

- b) podmiotów odprowadzających ścieki przelewami burzowymi komunalnej kanalizacji ogólnospławnej do śródlądowych wód powierzchniowych, pod kątem oceny przestrzegania dopuszczalnej średniej rocznej liczby zrzutów z poszczególnych przelewów – kontrolą należy objąć po 5 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ;
- c) podmiotów prowadzących produkcję rolną, a w szczególności podmiotów, które w bezpośrednim sąsiedztwie wód powierzchniowych przechowują lub stosują nawozy lub nawozy naturalne, pod kątem oceny, w tym na podstawie wyników pomiarów jakości wód powierzchniowych zleczanych w trakcie kontroli do CLB GIOŚ, czy prowadzona działalność rolnicza powoduje zanieczyszczenie wód azotanami – kontrolą należy objąć minimum po 30 podmiotów działających na terenie każdej jednostki organizacyjnej WIOŚ;
- d) wszystkich instalacji komunalnych (składowisk odpadów) funkcjonujących na terenie całego kraju w ramach cyklu 3-letniego.

6.4 Procedury opracowywania programu kontroli planowych

Roczny plan kontroli obejmuje kontrole kompleksowe i problemowe zakładów, oraz realizację cykli kontrolnych. Wyznaczenie zakładów do kontroli odbywa się w oparciu o corocznie aktualizowaną ewidencję zakładów z podziałem według kategorii ryzyka oddziaływania zakładów na środowisko, przyjęte cele działalności kontrolnej i priorytety oraz zasoby kadrowe.

Podczas typowania zakładów do planu rocznego, skorzystano z danych zawartych w Informatycznym Systemie Kontroli (ISK). System wskazał jakie zakłady z zapisanych w ISK powinny zostać objęte kontrolą w danym roku, wg zasad dotyczących częstotliwości kontroli:

- zakłady zaliczane do I kategorii ryzyka są objęte coroczną kontrolą,
- zakłady należące do II kategorii ryzyka powinny zostać skontrolowane nie rzadziej niż raz na 3 lata,

Zgodnie z wytycznymi w rocznym planie kontroli nie ucieszono zakładów z III, IV i V kategorii z wyjątkiem zakładów:

- objętych cyklami kontrolnymi;
- skontrolowanie których umożliwi przygotowanie raportów, sprawozdań i informacji oraz realizację zadań kontrolnych wynikających z zawartych porozumień;
- zakładów skontrolowanych w poprzednim roku, w których stwierdzono naruszenia, w wyniku których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska określone w klasie 2 od 2.1 – 2.4.

Podczas planowania uwzględniono również zmienne parametry, tj:

- priorytety do realizacji określone przez GIOŚ (o charakterze ponad wojewódzkim),
- cele kontroli, które będą realizowane w toku kontroli,
- liczbę i charakter kontroli (kompleksowe, problemowe) w terenie,
- rezerwę czasową na kontrole dokumentacyjne,
- rezerwę czasową na kontrole pozaplanowe,
- potrzebę przeprowadzania kontroli w terminach indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych dotyczących warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko (np. odroczenie terminu płatności, wstrzymanie użytkowania instalacji lub urządzenia, wyznaczenie terminu usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku, w tym usunięcia skutków poważnych awarii lub naprawienia szkód w środowisku),
- rezerwę czasową na czynności określone w art. 10b ustawy o IOŚ,
- dostępne zasoby kadrowe.

6.5 Procedury do koordynacji z organizacjami partnerskimi

Dla realizacji ustawowych obowiązków Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska podjął współpracę z organizacjami partnerskimi. Współpraca ta została potwierdzona porozumieniami dwustronnym zawartym pomiędzy Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony

Środowiska,

a instytucjami administracji rządowej wymienionymi w punkcie 1.2 niniejszego planu:

Koordynacja współpracy wynika z zapisów zawartych w poszczególnych porozumieniach

i jest indywidualnie sprecyzowana dla każdego porozumienia.

7. DZIAŁANIA KONTROLNE W WYDZIALE I DZIALE INSPEKCJI

7.1 Zasoby Kadrowe

Stan zatrudnienia w Wydziale i Dziale Inspekcji na dzień 15 grudnia 2022 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Stanowisko	Ilość zatrudnionych	
		Wydział Inspekcji WIOŚ w Zielonej Górze	Dział Inspekcji Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
1.	Naczelnik/Kierownik	1	1
2.	Z-ca Naczelnika/ Kierownika	1	1
3.	Główny specjalista	4	1
4.	Starszy specjalista	3	2
5.	Specjalista	2	2
6.	Starszy inspektor	10	8
7.	Inspektor	3	1
8.	Inspektor bez uprawnień (nowozatrudnieni)	1	1
	Razem:	25	17
	Ogółem:	42	

Z planu wyłączono:

- inspektorów nie posiadających uprawnień do wykonywania pracy na stanowisku inspektorskim – 2 etaty,
- kierowników komórek inspekcyjnych – 3 etaty,
- inspektorów przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich do czasu planowanego ich zakończenia – 1etat,
- inspektorek przebywających na urloпах rodzicielskich do czasu planowanego ich zakończenia – 6 etatów.

W związku z powyższym do planu przyjęto 33 etaty. Przyjęto średnio 12 kontroli planowych w terenie na etat inspektora w ciągu roku.

7.2 Liczba kontroli

Przyjęto, że w 2023 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze przy obecnym stanie zatrudnienia oraz możliwościach finansowych wykona 402 kontrole planowane z wyjazdem w teren. Założono, że wykonanych zostanie 39 kontroli kompleksowych oraz 363 kontrole problemowe. Ponadto założono, że ok. 5% czasu inspekcyjnego wykorzystane zostanie na samokształcenie, uczestnictwo w szkoleniach resortowych i wewnętrznych oraz 60 % na przeprowadzanie kontroli terenowych związanych z wystąpieniem zdarzeń o charakterze poważnych awarii oraz na załatwianie skarg i wniosków o interwencji.

Podział kontroli na Wydział Inspekcji w Zielonej Górze i Dział Inspekcji w Gorzowie Wlkp. przedstawia poniższa tabela:

	Rodzaj kontroli		Razem
	Kompleksowa	Problemowa	
Wydział Inspekcji – Zielona Góra	25	212	237
Dział Inspekcji – Gorzów Wlkp.	14	151	165
Razem	39	363	402

Wykaz przewidzianych do kontroli zakładów, podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przedstawiono w załączniku tabelarycznym nr 1 do niniejszego planu działalności kontrolnej.

Kontrole **interwencji zgodnie z wytycznymi do planowania działalności na 2023 rok kontrolnej realizowane będą w pierwszej kolejności.**

Inne działania, w których będą uczestniczyć pracownicy Wydziału i Działu Inspekcji WIOŚ to:

- współpraca z Wydziałem Zwalczenia Przestępczości Środowiskowej, Wydziałem Organizacji, Wydziałem Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności Pieniężnych;
- współpraca z Centralnym Laboratorium Badawczym Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz Regionalnym Wydziałem Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze,
- współdziałanie z innymi organami kontrolnymi;
- współpraca z organami samorządowymi;
- współdziałanie z organami ścigania;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie ochrony środowiska.

8. DZIAŁANIA KONTROLNE W WYDZIALE ZWALCZANIA PRZESTĘPCZOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

Wydział Zwalczenia Przestępczości Środowiskowej został wydzielony z Wydziału Inspekcji z dniem 01 lipca 2022 r. W jego skład wchodzi 4 inspektorów. W 2023 roku planowane jest zatrudnienie dwóch inspektorów posiadających doświadczenie w prowadzeniu spraw dochodzeniowo śledczych. Dodatkowo w dyspozycji grupy znajdują się bezzałogowy statek powietrzny DJI Mavic 2, fotopułapki - 5 szt., noktowizor, lornetki, dalmierz, nawigacja gps, kamera endoskopowa, telefony komórkowe, radiotelefony.

W roku 2023 przyjęto, że inspektorzy z grupy dochodzeniowo – śledczej nie będą prowadzili samodzielnych kontroli planowych, a jedynie uczestniczyli w kontrolach jako inspektorzy wspomagając zajmujący się aspektem stwierdzenia zaistnienia czynów zabronionych ustawami kodeks karny i kodeks wykroczeń, w tym. transgranicznego przemieszczania odpadów.

W obecnym składzie wydział nie jest w stanie pełnić samodzielnie pracy w systemie 24 godzinnym przez 7 dni w tygodniu, w związku z powyższym w 2023 roku będzie wspomagany przez pracowników Wydziału i Działu Inspekcji.

1) Zadania priorytetowe na 2023 rok:

- a) działania wykonywane w zakresie art. 10b ustawy o IOŚ,
- b) kontrole interwencyjne prowadzone w celu *przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia* w głównym zakresie gospodarowania odpadami i nielegalnych stacji demontażu pojazdów,
- c) kontrola i nadzór nad prowadzeniem rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych złóż kruszyw naturalnych (kopalni) oraz porzucaniem odpadów na ich terenie (w tym odpadów niebezpiecznych) we współpracy z okręgowymi urzędami górnictwami, marszałkami województw oraz starostami,
- d) nadzór nad transportami odpadów w strumieniu krajowym i międzynarodowym we współpracy z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej,
- e) nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów we współpracy z funkcjonariuszami Policji, Straży Leśnej, KAS i Straży Pożarnej,
- f) identyfikacja miejsc i podmiotów nielegalnie gospodarujących odpadami, w szczególności odpadami niebezpiecznymi we współpracy z funkcjonariuszami Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej i Straży Granicznej oraz w oparciu o stałą wymianę informacji z tymi służbami, z wykorzystaniem działań analitycznych przy użyciu nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych i fotonauk,
- g) nadzór nad ujawnionymi miejscami nielegalnego demontażu pojazdów we współpracy z funkcjonariuszami Policji i KAS przy użyciu nowoczesnych środków technicznych, w tym bezzałogowych statków powietrznych i fotonauk,
- h) nadzór nad podmiotami, które odprowadzają ścieki do wód lub do ziemi na podstawie posiadanych zezwoleń wodnoprawnych lub zintegrowanych
- i) identyfikacja miejsc stosowania komunalnych osadów ściekowych, o których informacje pozyskano na podstawie powiadomienia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, dokonanego przez wytwórcę komunalnych osadów ściekowych, w trybie przepisów art. 96 ust. 8 ustawy o odpadach oraz innych miejscach, o których pozyskano informacje na podstawie wniosków o interwencje oraz ujawnionych w ramach działań własnych wydziału,

2) Założenia do osiągnięcia:

Zgodnie z wytycznymi określono miernik do osiągnięcia w 2022 r., którym określono wzrost liczby czynności wykonanych w trybie art. 10b ustawy o IOŚ.

STAN OBECNY	STAN DOCELOWY	MIERNIK
20	30	Liczba czynności wykonanych w trybie art. 10b ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska*

* przez liczbę czynności rozumie się sumę wszystkich czynności o których mowa w art. 10b ust. 2 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wykonywanych w danej sprawie, przy założeniu że można wykonać więcej niż jedną czynność.

8.1. Zasoby kadrowe

Lp	Stanowisko	Ilość zatrudnionych
		Wydział Zwalczania Przystępczości Środowiskowej
1.	Naczelnik/Kierownik	1
2.	Starszy inspektor	1
3.	Inspektor	1
4.	Inspektor ochrony środowiska bez uprawnień do wykonywania pracy na stanowisku inspektorskim.	1
	Razem:	4

Opracował:

Paweł Popko

Naczelnik Wydziału Inspekcji

Marta Nowak – Turzańska

Kierownik Działu Inspekcji

Tomasz Komorowski

Naczelnik Wydziału Zwalczania Przystępczości Środowiskowej